

Onko tämä vaate kestävä?

Työpajan ohjeet opettajille

A?

Aalto University
School of Chemical
Engineering

Helena Westerback

Updated 27.1.2026

Kesto: 45-60 min

Kohderyhmä: 16–24-vuotiaat opiskelijat

Tavoite

Opiskelijat oppivat tunnistamaan vaatteiden materiaalin, laadun ja kestävyys

Ennakkovaatimukset

Perusymmärrys kestävydestä, kiertotaloudesta ja tekstiilituotannosta. Esimerkiksi Aalto-yliopisto Juniorin tarjoamat videoluennot YouTubessa (saatavilla suomeksi ja ruotsiksi).

Helena Westerback: Mode och miljö

56 views • 9 months ago

Helena Westerback: Muoti ja

ilmastonmuutos

Tarvittavat välineet

Näyttö, joka näyttää työpajan ohjeet opiskelijoille ja verkkosivuston goodonyou.eco

Yksi vaate jokaista kahta tai kolmea oppilasta kohden, ja yksi opettajalle. Parhaiten sopivat erilaiset paidat ja puserot. Vaatteissa tulee olla:

- Lappu, joka näyttää materiaalin ja valmistajan
- Neulottu tai kudottu kangasrakenne

Suosittellemme, että opettaja hankkii työpajassa tarvittavat vaatteet. Opiskelijoiden vaatteista saattaa olla laput poistettu, emmekä myöskään halua häpäistä yksittäisiä oppilaita mahdollisesti epäeettisistä tai huonolaatuisista vaatteista. Kierrätyskeskuksen ilmaisosastolla on paljon valinnanvaraa.

Aalto University
School of Chemical
Engineering

Kiertokulku

1a) Mitä materiaalia vaate on?

Lue vaatteen laput. Joissain tapauksissa materiaalin voi tunnistaa myös koskettamalla kangasta.

1b) Onko materiaali luonnollista, biopohjaista vai synteettistä?

Luonnollinen: puuvilla, villa, silkki, pellava, sisal

Biopohjainen: viskoosi (=rayon), lyoselli, kupro, asetaatti

Synteettinen: Polyesteri, elastaani, polyamidi (=nailon), akryyli

Muista vetoketjut, napit, paksut painatukset...

2a) Mikä tekee vaatteen kierrätyksestä helppoa tai vaikeaa?

Helppo kierrättää	Vaikea kierrättää
Yksittäiset materiaalit tai kemiallisesti samankaltaiset sekoitetut materiaalit (esim. puuvilla+viskoosi)	Sekoitetut materiaalit (elastaani on erityisen vaikeaa kierrätyksen kannalta)
Yksivärinen	Monivärinen
Ei painatuksia	Paksuja painatuksia
Pelkkää kangasta	Vetoketjuja, nappeja, paljetteja...
Karkea kangas, löysä neulos tai kudος	Tiukka ja tiheä neulos tai kudος

2b) Mikä tekee vaatteesta helpon tai vaikean korjata?

Helppo korjata	Vaikea korjata
Karkeat, paksut ja homogeeniset kankaat	Ohuet kankaat, joissa on epätasaisuuksia
Yksinkertainen design	Monimutkainen design

Aalto University
School of Chemical
Engineering

Laatu

1. Kangas

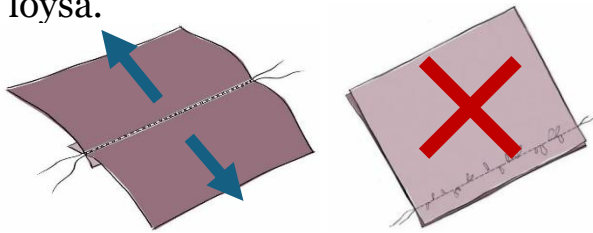
Pidä kangas valoa kohti ja katso, kuinka homogeeninen se on.

Vaurioitunut ja kulunut pesulappu tarkoittaa, että vaate on pesty useita kertoja. Jos kankaassa ei ole mitään tai vain vähän vaurioita, se on merkki laadusta.

Korkea laatu	Heikko laatu
Tasainen kankaan paksuus	Ohuempia ja paksumpia alueita
Karkeat ja paksut kankaat	Ohuet ja heppoiset kankaat
Ei vaurioita	Näkyviä vaurioita

2. Saumat

Katso saumoja tarkasti. Vedä niitä varovasti pois päin toisistaan, jotta voi tutkia sauman kireyttä. Jos kankaiden välissä on rako, sauma on löysä.

Korkea laatu	Heikko laatu
Tasainen piston pituus ompeleessa	Vaihteleva piston pituus ompeleessa
Lyhyt piston pituus ompeleessa	Pitkä piston pituus ompeleessa
Tiukat ja jäykät saumat	Löysät saumat
Hyvän ja siistin näköinen	Vikoja, virheitä ja langanpätkiä
Kangas on litteä ja suora sauman alla	Kangas taittuu saumojen alla

3. Kokoaminen

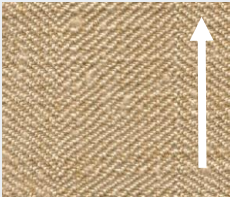
Tarkastele, miten kangaspalat on koottu yhteen. Roikuta vaatetta olkasaumoista, jotta näät, onko se symmetrinen: yhtä pitkät hihat, hihat samassa kulmassa jne. Katso tarkasti kankaan neuloksen tai kudoksen suuntaa. Muodostaako se vaaka- ja pystysuoria viivoja?

A!

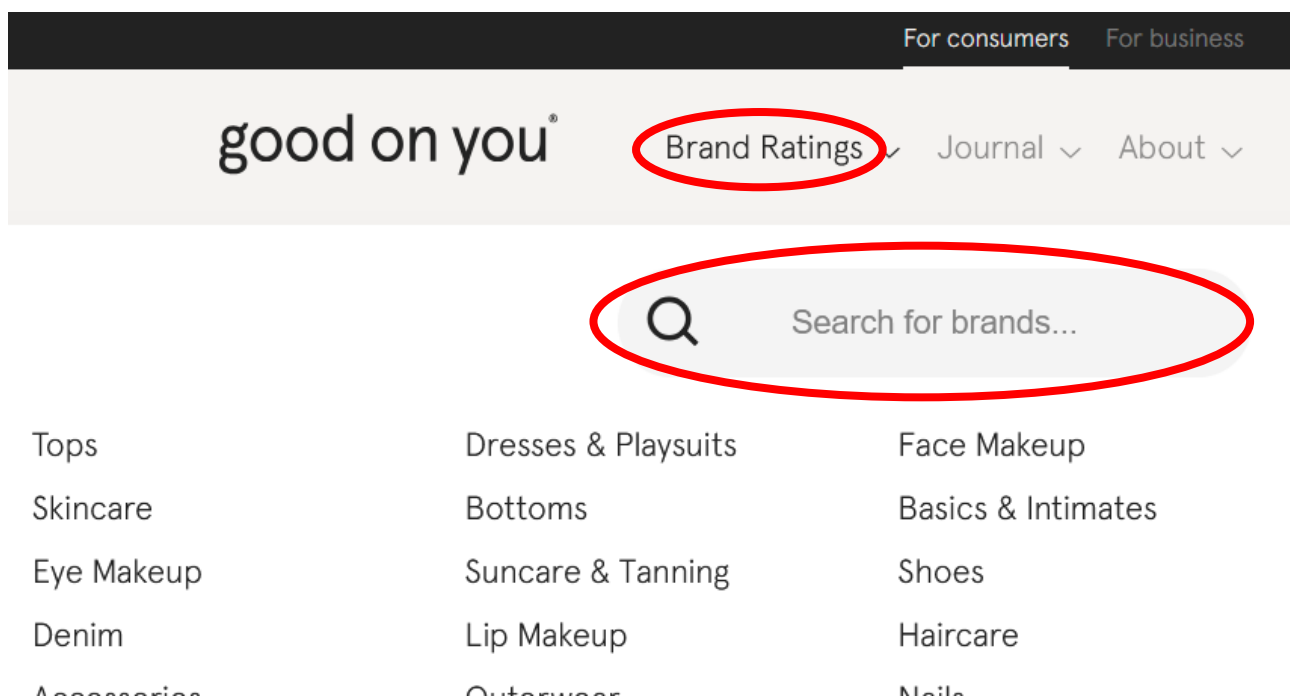
Aalto University
School of Chemical
Engineering

Poorly aligned fabric pieces. See how the pattern doesn't match.

Korkea laatu	Heikko laatu
Kuviot on kohdistettu	Kuvioita ei ole kohdistettu
Vaate on symmetrinen (jos se on tarkoitus)	Vaate ei ole symmetrinen (vaikka tarkoitettu)
Neuloksen tai kudoksen suunta on suora 	Neulos tai kudος ei ole suorassa

Eettisyys

1. Etsi vaatteiden merkki (laput, logot yms.)
2. Käy sivustolla: <https://goodonyou.eco/>
3. Siirry merkkien arvosteluihin (Brand Ratings)
4. Etsi merkkiä
5. Avaa ja lue arvostelu

Bonus task

Discuss the possible limitations with this database and other ways to judge the ethicality and sustainability.

Aalto University
School of Chemical
Engineering

Yhteenveto

1. Keskustele työpajasta luokassa (aiheet löytyvät oppilaiden ohjeista).
2. Jaa materiaali kollegoille, jotka voisivat olla kiinnostuneita.
3. Jos sinulla on aikaa, ota yhteyttä ja kerro, miten voisinkin kehittää ja parantaa tätä työpajaa!

Aalto University
School of Chemical
Engineering

Jälkisanat

Miksi aihe on tärkeä?

Pikamuoti kasvaa jatkuvasti ja on tuottaa merkittäviä ympäristö- ja sosiaalisia vahinkoja. Tuotantomäärät kasvavat jatkuvasti, erityisesti fossiilipohjaisen synteettisen tekstiilin tuotanto.

Nuorille ja nuorille aikuisille suunnatut markkinointistrategiat hyödyntävät heidän haluaan etsiä henkilökohtaista identiteettiä ja tyyliä, mikä johtaa halvan ja huonolaatuisen muodin liikakulutukseen.

Vaikka monet tietävät, että pikamuoti on ongelma, sen ostamista on vaikea välttää. Viherpesu on harhaanjohtava markkinointitaktiikka, jossa brändit väittävät olevansa eettisiä ja kestäviä. Silloin ne voivat pyytää vaatteistaan korkeampaa hintaa.

Viherpesun läpi näkeminen ja korkean ja heikon laadun tunnistaminen vaatii harjoittelua. Toivon, että tämä työpaja antaa nuorille työkaluja ja inspiraatiota ostaa vähemmän, mutta parempilaatuisia vaatteita.

Kirjoittajasta

Olen Helena Westerback, tohtoriopiskelija Aalto-yliopistosta. Tutkin uusia, kestävämpiä tapoja tuottaa tekstiilikuituja, joilla on laadukkaiden vaatteiden ominaisuudet. Vaikka tällainen tutkimus on tärkeää muotialan vihreälle siirtymälle, on yhtä tärkeää, että me yhteiskuntana muutamme kulutustottumuksiamme.

Tutkijana koen velvollisuudekseni jakaa tietoni yleisölle, en vain akateemiselle yhteisölle.

Vaikuttaminen alkaa tiedosta.

A”

Jos sinulla on kysyttävää tai ideoita tähän työpajaan, voit ottaa minuun yhteyttä helena.westerback@aalto.fi.

**Aalto University
School of Chemical
Engineering**